

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 3. Velut vrsi, qui rationis parabolæ vi conclusi ac conuicti, contra seipsos tulere sententiam; in Christum insurrexerunt, eius necem machinati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

grex quidam bestiarum esse videatur, de qui-
bus alibi. Ego, sic Deus: *Eum quasi hamo ca-*
lam in oculis suis, ipso spectante. Mos est ve-
natoribus ab oculi abscissione retia pennatorum:
qui *Fugra tactur rete ante oculos penas orum*
Iusti re-
capitam eum. Si litteram spellemus & verborum
la pices corticem, insulsa videntur: quis enim vidit ele-
phantem, idque hamo ut piceam explicatum
putat. Tuisse? Deinde cur, cum elephanti proprum
sit nomen, non eo illum appellat, utique no-
tion; sed nomen illi imponit Behemoth: id
est gressus bestiarum. Loquitur ex mea leuentia,
que et D. Gregorij de diabolo, in corpore
suo mystico, numerum certu illo Principium,
Pontificum, Sacerdotum, & Doctorum, dum
ad concilium patres conuenient. En quam
bello nomen ipsi competat Behemoth. Id est
congregatio ferocium & cauimum bestiarum.
Illi suo in conclavi pessimum omnium concluden-
t, concipiuntque multitudinem, cædem Christi
Saluatoris. Quis modus ut eam suis ipsi con-
spiciant oculis, perspiciant gravitatem, insuffi-
mas alignent scleri penas, ipsi hamo capiatur,
ipsi proprio lustro, nigro calcio conde-
mnetur? Visitat ad huc Christus velut quodam
hamo, parabolâ agricolatum. Piscator,
ut piceam extrahat, hamum ex are componit
fimisimum, at cum sit ille ex se durus, &
asper, si nudum exponat, lasti, pungit; cu-
ius lolo contactu piceis ad ima demergitur:
quare etiam, seu vermicula illinit: quo viro ad-
vata piceis, & banti-guttare morfum deglu-
tit integrum, quo hamo suspensus, aquis ex
trahitur comedendus. Veritas hamus est æreus,
at cucurit, pungit, lacinat, unde illixiv vi-
lenti demum infingit. Si Christus illam nudam,
apertamente ejiciat oculis animalis huic Behemo-
th conspicientiam, congregatis in unum be-
stias illis ferociissimus Principibus, Sacerdotibus,
populi Doctoribus, illam sine dubio detes-
haurit, quare cooperit illam parabolâ vieturum,
oxorum felis coram adeo clare patet oculis, ut
illud ipsi detinatur, arguant, extremisque iu-
dicens supplicij plus æquo dignissimum. In hoc
igitur, quod vestris vos oculis intuemini, illo ve-
li hamo vos capitos suspendo: vos enim hi ellis
agricolæ, vos concilium coëgitib; vos feruos
Dei prophetas occidistis, vos me eius filium in-
termittere fatigatis; In eum igitur fidem hæc illi-
& Christi parabolâ predicatorum.

S. 3. *Velut visi, qui rationis parabolæ vi con-
clusi ac convicti, contra seipso tulerunt
sententiam, in Christum insurrexerunt,
eius uicem machinati.*

In angustias illos compulit dicta parabolæ, ita,, 30
vt inaduentem in scipios indices faci, tule-
rint sententiam. Quando illis Receptator ad
oculum ostendit, impleudum esse Davidis vta-
cium, illos male perirendes, severo exalta-
dum & gloria coronandum, velut peccatum pos-
tam angularem: *Lapidem quem reprobaverunt ad
ficiantes, hic factus est in caput anguli.* Future
flammeo igne lentes, datam à se sententiam
exequi contabantur, at veriti populi multitudi-
nem manus ab opere retraxerunt. Illos graphicæ
descripsi Isaia, velut viros in iram concitatos: 33
*Rugiemus quasi viri omnes nos: nullum enim ani-
mal edat rationis inops, furijque suis irritatum
ac viris in eum à quo fortius constringitur, lu-
cetiam ambi, at ea conditione, vi, qui cum eo
luctatur, non rimum illum constringat: si quip-
pe se tentat constrictum, & proximum ad ea-
sum, totis ipse viribus strigat, distinguenteque
constringentem, hunc inierit conceprum pro-
sequemur. Hoc Iudeus legimus euemile.* 34
*I*Opinatur autem Rupertus apud Lyran. hoc
nobis à Spiritu S. in historia Ioseph prefigura-
tum, qui cum multis titulis esset à fratribus dili-
gendum, eundem ipsi in malam cœi ceni detestan-
tur. Pluribus in eum rationibus agitati commo-
uentur. *I*rima: quod eos apud patrem criminis
peccati res postularet, quod tamen scriptura 35
subiicit; Eos primum fraternè corripuit (ita D. 33. A. 3.
Thom.) verum dum nullam ex fraterna videt, ad 3.
correctione subsequi vita correctionem, recurrit 36
ad patrem, palam condit, crimen defert
emendandum; *Eo quod accusari fratres apud pa-
trem criminis pessimo.* Secunda: *Quod cum Ia-
cob omnes filios diligenter, primas tamen in anno* 37
*adfe-
re partes sibi Ioseph vendicaret, & pretius fin-
giulatum in eum benevolentiam, pater omnibus* 38
*ratio-
officiorum studijs illustraret, cunctaque ab illo* 39
*peracta sibi gratia demonstraret: *Eo quod videt* 37
*uidet
fene, quod a pare plus cunctis filii amarentur.**

Tertia: quod faciei, corporique in eo videcentur 38
*in Ioseph
invidenterque venustatem maxime vero in ueste,* 39
illa polymita, qua cunctis erat tutila partibus, 40
*qua induitus omnium in se mentes oculo, co-
vertetebat. Ultima vero: & quasi exterritorum ratio-* 41
*num confirmatum sigillum, (a) erat propo-
ni* 42
37.9

Qo 3 tum

HOMILIA DECIMASEPTIMA. DE VINEA.

294
 tum fratribus, à se vistum somnium: sic enim ait:
 Parabam nos ligare manipulos in agro & quasi
 consurgere manipulum meum, & stave, vistusque
 manipulos circumstantes adorare manipulum meū.
 Vidi per somnium, quasi solem & lunam, & stellas
 undecim adorare me. Quibus sibi, quasi regnum
 supremamque prefagiebat dignitatem, & ab ipsis
 se fratribus adorandum: que licet somnia efficiunt,
 ea tamen ipsi non vanis autibus excipiebant: hoc
 avebat fratrum dilectis concordiam, odij somni-
 tem ministrant, & ad summum extulit fali-
 gium ut ei seducet vitam austerem proditores;
 quo circa dum eum conspicunt auentiantem, ut
 primaria de longe fratrem cognoscunt exclaima-
 runt: Ecce somnator venit. Hebreus textus habet:
 Ecce Dominus somniorum factus somniorum, ex
 causa eum occidere, fratemque sanguinem
 fundens detrahuntur, & tunica nudatum pro-
 lymita in cisternum veterem siccamente densi-
 runt.

Hierem. 33 O Christe Sanctissime, Iosepho somniorum
 cap. 2.5. quo te vatinago sunt odio illi prosecuti, quos
 III. scripta fratres tuos nominat, quique reuera le-
 Exdem cundum carnem fratres erant Salvatoris: Patres
 Iudeos tui elongauerunt te. Potio in te de illis frat-
 ribus Ioseph dicendum: Oderant eum fra res eius,
 sum nec poterant ei quidquam pacifico loqui, non obse-
 exci- ro apud fratres odio laborata, & perpetes cum
 vant. eo guebant similitudines, & quanto pacis inter
 se foedera sancirent; pax, pax & non erat pax,
 iusti ficta, nisi virialis, nisi exterior, vt eo pre-
 textu tanto secutus illum & captivum, captiu-
 mque encaret. Fratrem exhortabant. Primo:
 quid eorum non simulans, non coniuiens sce-
 lera, contiperet proditiones, sacrilegia, hypo-
 crises, latrocina religione palliata non taceret.
 Secundo: quid Paris aeterni in eum iacentem af-
 fectionem omnino singularem, non vulgaribus a-
 moris, diuinis signis confirmatum, cuius nomine
 signa & prodigia naturae virtus superantia exhibebat,
 que illi ipsi in vim congregati & inter se col-
 loquentes vera facebantur: Christus cum venerit
 cap. 7.31, numquid plura signa faciet, quam que hu- facit.

Hoc mouet Nicodemum virum syncretum mente
 commendabilem, vt manus illi datur, illum ac-
 1000.3. cederet, cui & ait: Rabbi: scimus quia à Deo
 veniisti Magister, nemo enim potest hac signa facie-
 re, que tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. Ob hoc
 eum execrabantur, & alia quidem vice quod eum
 mirabilia parte tem tesseris conspicerent, de qua
 bus Euangelista D. Matthaeus & Marcus scri-
 bunt, quod populo in eum præ denotione irruens
 te, signisque applaudentes, multo furore phe-

netici, velut protiri pedibus serpentes, Scri-
 ba & Pharsaci: Consilium interuru et eum perde-
 rem. Quando miraculum illud caput & omnium
 primicerium intellexerunt Lazarus refutatio-
 nem, quo se filium Patri verbus ostendebat dilec-
 tiissimum, quod ad eum miraculi patitionem
 proficeret, magna licet populi turba in eum
 celerat, in tantum apud eos incidit odium, ut
 pleno confessu confidentes fatenter, hanc vi-
 canam odij esse causam, quod eum tanto à Patri
 externe laore domique ferre non possent esse
 sublationem: Quod facimus: quia hic homo mul-
 in signa facit: Tertio: quotidiana forma eius ual-
 eleganter intuitus, vestis praefertim vita
 eius immaculata, & ab omni labe, quaque
 uerum illam considerante, immunis; Docimur
 ad utriusque examinat, & dinuniam invenient,
 quam admirantur: Mirabatur Indus. Nunc
 verba pericitantur, cum illi conferent impossibili-
 bate, ita in omnibus, verbis ellipsis moderatur, ut
 quod reprehenderent, non haberent, vnde con-
 ueniunt: Ut capere eum in sermoni. Alias ma-
 nibus eius influantur, dum ei paralyticum offe-
 runt solidandum: Et ipse obsecravimus eum, sed ^{hunc}
 semper praeventus tacitum anchora Deus. Tandem
 aduerunt quod ipse Christus hanc illis unicam
 semper retekeret, conauisque eluderet, ipsoque
 telles requirat, ipsi dicant, si quam in illa in-
 vierint tunica maculam: Quis ex vobis arguit me
 de peccato? Erat autem aedo publica, & per
 omnia haec eius in oculis pulchritudo, ut nec
 verbulum in eis fieri posset meritoque reprehē-
 dere. Porro illud peccoris eorum fortinacem
 renti magis inuidia succidebat, olimque in
 reconciliabile concitabat, quod frequenter illis
 has proponeret parabolæ à D. Mattheo relatæ,
 praetertim autem hodienam, quia quasi somnia
 Ioseph, qui us Iudzis manifeste declarat,
 & ipso perdendos iri, clutatem i. cendendo cor
 flapitam, exorten tam, se vero glorifican-
 dum, exaltandum, ut lapidem ang. latem, hoc
 de eo David precinente: Lapidem, quoniam
 probaverunt edificant, hic factus est in capite
 anguli.

Optime correspondent (inquit Rupetus) dant
 que manus somnia Ioseph fratribus expedita,
 Chriti parabolæ ad Iudeos: sicut enim in illis somnia
 dicens deinde v. 31, aliud per illud intelligi lo-
 gebatur, per ecclesiæ flaminque manipulos, fratre
 regnum auspicabantur, ac per solem, lu-
 caram & stellas undecim, patrem, matrem, &
 fratresque capiebant, ita in ipsis Chriti parabo-
 lis: Eorum fiscus in Iommo, sic & in parabola,
 dicitur.

dom aliud dicitur, aliud intelligitur; Et quemadmodum Ioseph somnis fratibus se tandem praedicebat exalrandum, ipos autem pedibus suis prostermendes, ut fetuos domino suo: Sic & n Dominus noster excellētiam suā innuit ad finem parabolā, dicendo, Numquā legib⁹ in scripturis quā lapidē quem reprobauerunt adūcantes, hic fatus est in caput anguli, à Domino factus est istud, & est mirabile in oculis nostris. Et quemadmodū illi coniuentes, quid sibi vellit somnum amplius inuidētes dixerunt, Numquid rex noster eris aut subiūcēs diuinā tuā, sic illi intelligentes intentionē parabolārum, amplius zelati, & querentes eum tenere, inquit Euangeli⁹, timuerunt turbas, quia scim̄ prophetarū eum habebant.

¶ 9 En aperiſſimum reprobationis ſigillum, quod tibi ſimiliter applica, cum illis nequaria parvula, si praedicatoris rationibus conſtrictus, qui dicas, tu quām tibi ob oculos iultam statut perditionem, nem, parum te vīte mores non corrigere, ſālē, enīq; non mutare proposita, in teipsum non conuertere, non ſpoudele meliora, & viciniora ſālē, iūti: inſuper & in ipſum excandescit, eane prius & angue cum exhorteſis, quāsi in eo quod die, si tibi aut dicit aut agit, animula habet inimicū; vt alter impins Achab, qui ſibi censet reſerat in ſenſum hoſtētum maximum Michaēam prophetam, eo quid interitum ſibi clademque deoſis, praediceret, unde & regi Iosaphat ait: Ego odi ſum quā non prophetat mihi bonum, ſed malum.

¶ 10 Quid ſigil tibi viꝫ praedicit, nequissime, quid concioneſi, cum viam incidas perditionis, continuo contra Deum ſacrilegis pugnes actionibus, idololatrie etimie infamis, viꝫ raptoſ alienā, iuſtissimi viri honorum predo, ſalfis huiusmodi refibus, ſanguinis Naboth iutor innocentissimi. Quod horum ſcelerarum vates regi contra faciem ſuam ſtatueret & multitudinem & grauitatem, moleſtissime rex tulit, odio commouetur, prophebam exhorteret: Ego odi eum.

Catalogum recentens D. Augustin. omnium

de C. miferiarum, calamitatium, inferni atum, latō-

rumque, que grauia cuncta patimur ex primi pa-

rentis uoltri peccato emanantia, & industria

Rabbi, perpendit rabiem, morbum catentem omni re-

medio, ſi inueterat, rationem alibi aliſigna-

rumus, cuius cum vnucl ſit remedium aqua ſri-

quam gude potus, eft enim inſta ignis qui vilcera cor-

offeſi, diſque ſibras exunt, nihil illa magis refugit ra-

bioſus; in tantum, vt illum velut ſibi hoſte-

infenſiorem abominetur, qui puriorem potum of-

fert, aquamque ſitienti, proprius licet ei sit patet,

aut frater vterius, in quem ſrendet deuibus, co-

tamque conseruit ſutoris rabiem; ſignum autem mortbi huī ſi inuenterat, datur, aquam exhortans, certe cuius potus in morbi praefribuit remedium, & offereſent abominari. O deplorandam hominis calamitatem, & haec tua quoque perhibetur. Mōmōdit te canis infernalis in tuam rabi- dūs periaciem: Tanguam-leo rugiens, circuit qua- ren, quem deuoreret. Quām te vehementer opum, 1. Pet. 3. vrit, pungitque cupiditas, que nullam ubi concedit requiem, omnem ingerit anxiatatem, ut eleganter notarunt D. Basil. & D. Ambroſ. in illo diuine, qui anxia ſollicitudine peruigil noctes duebat inſomnes, cuis anxias vocesque querulas andamus: Quid faciam? diſfruant hor- rea mea, & maiora faciam. Te quoque, mol- lisi pepo, quam ardenter incendit laſcivie rabies, 18. mille zelis, amulationibus, ſuspicionibus de altera conflagrantem, bonis tuis deperditis, ſati- VII. tate conſumpta, morbis contractis, adducta, Rabies in ſumnum diſcrim dignitate. Quid de vano, pefimix gloriæ cupidio, quām agit inquietus, quām ex bene inopinato contremitit, corde tremulus, quām confuſus dubius pretenoris? hoccine ad vorum ſuc- kenteſ cedet? num ille mihi futurus obſtaculo? num deli- hoc curſum impedit negoſiorum? His reme- gnari. di in piaſcibit, aqua doctrina limpidissima, quām tibi proponit predicator, in eo quod tibi declarat, contractus illos, quibus tibi diuitias coaceras, ad tartarum ducete, & quod paſſus ad domum promoues impudica, tot ad tuam te propretate perdit onem. Attende qualis ſis, quām ritè paratus, quām libenti gratoque pocu- lum hoc ſufcipias animo? Dum acriter commo- ueris, ſtrides ſentibus, faciem anertiſ, irritans, & ali eris non tolerandum, tuam tibi tam undē praedi- ci ruinam, te à praedicatorre ad perpetuos dam- nari cruciatuſ, iram celestem illum tibi commi- nari, & apertas gehenna fauces, morbus eſt in- ueteratus, de te actum, eſſe indica. Sumito in Herode exemplum, qui tanta vi ac furor li- pidissimam illam aquam respuebat, quām il- li Baptista praedicator ſalutis ipſius audiffi- mus offerebat hauſiendam tantoque animo, proponuit obſtrepebat, vt eum de medio tol- lere non veſeretur. Infelices illos contemplate Phariseos, quos eadem de caula Redemptor noster vt omni ſy ſahis priuatos his verbiſ preuantuit eſſe petruſos: Aſſeretur à vobis re- gnum Dei.

4. ſ. 252.